

Als lijden ondraaglijk wordt

LEIDEN - Deze week staat in het teken van een moeilijk bespreekbaar onderwerp: euthanasie. Komt het vaak voor? Wat zijn de afwegingen? Hoe gaat het? Hoe is het voor een arts om dit te doen en voor een pastor om dit te begeleiden? Twee betrokkenen vertellen over hun ervaring: arts Abel Boels van het Huisartsen Centrum Leiden en dominee Ad Alblas van de Hooglandse Kerk, beiden werkzaam in de Leidse binnenstad. Hun conclusie: "Het is heel erg bezwarend, één van de moeilijkste dingen die je kunt doen".

Arts en predikant hebben in hun lange praktijkervaring regelmatig te maken met de vraag naar euthanasie. Beiden spreken over eens in de één tot twee jaar. De palliatieve sedatie waarbij de patiënt in een permanente slaap wordt gebracht, komt ongeveer even vaak voor en valt niet onder levensbeëindigend handelen.

De afwegingen bij de euthanasievraag zijn wettelijk beschreven. "Euthanasie is strafbaar", meldt Boels, "maar als je het volgens de regels doet, wordt je als arts hiervoor niet vervolgd." De regels bepalen dat er sprake moet zijn van ondraaglijk lijden en een uitzichtloze situatie. Dat zijn beide factoren die je moeilijk objectief kunt vaststellen. Daarom vinden predikant en arts het van fundamenteel belang "dat er een proces van afweging aan vooraf gaat, én er een vertrouwensband is met de patiënt". De arts is verplicht om een arts van het SCEN (Steun en Consultatie bij Euthanasie in Nederland) te raadplegen.

Goede begeleiding

Het medisch handelen bij euthanasie is schokkend snel: zó is iemand er nog en zó is iemand dood. Door een infuus krijgt de ernstige zieke het levensbeëindigende middel ingespoten. Juist omdat het zo snel gaat, vindt Alblas een goede bege-

leiding óók op dat moment nodig. "Na grondige voorbereiding met de zieke en de familie bespreek ik hoe zij de laatste minuten samen willen doorbrengen. Daarbij bied ik een korte gebedsdienst aan waarbij de familieleden en de zieke samen bidden. Ik ben er tot het laatste moment bij".

Arts en predikant raden aan om tijdig het moeilijke gesprek over euthanasie in te zetten. Op het allerlaatste moment is dat veel moeilijker. Het is ook aan te raden om de conclusies op te schrijven. "Het is geen kwestie van 'u vraagt en wij draaien'", stelt Boels. Alblas

De Raad van Kerken Leiden

De Raad van Kerken verzorgt in overleg met het Levensbeschouwend Platform Leiden een serie artikelen in het Leids Nieuwsblad over religieus-culturele initiatieven en maatschappelijke ontwikkelingen, met ruimte voor informatie vanuit alle religies en maatschappelijke stromingen. Reageren? Mailadres: RvKLeidenNieuws@gmail.com. ●

Dominee Ad Alblas van de Hooglandse Kerk en arts Abel Boels van het Huisartsen Centrum Leiden (Foto: pr).

valt hem bij: "Het is een indringend proces voor alle betrokkenen dat uiterst zorgvuldig moet worden voorbereid".

Troostende gedachte

Voor de arts en pastor is het één van de moeilijkste dingen die ze kunnen doen. De verantwoordelijkheid weegt hierbij heel zwaar. Dat verhindert beiden niet om op een mogelijke vraag in te gaan. "Je probeert je in te leven in de patiënt", legt Boels uit. "Ondraaglijk lijden vraagt om medisch handelen, maar dat moet ethisch onderbouwd kunnen worden."

Soms is het een troostende gedachte als de arts (en predikant) de zieke op deze zware weg willen begeleiden. "Het gebeurt ook dat kort voor het gekozen moment de patiënt een natuurlijke dood sterft." Er is volgens beide gesprekspartners geen recht op euthanasie, wel op een bewogen begeleiding met de beschikbare middelen als het lijden ondraaglijk wordt. ●